

ИНСТИТУТ ПО ТЮТЮНА И ТЮТЮНЕВИТЕ ИЗДЕЛИЯ – МАРКОВО
СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

УТВЪРЖДАВАМ,
ВрИД:
(доц. д-р М. Къшева)

ИНСТРУКЦИЯ

**за отглеждане на ориенталски тютюн от
сортова група „Кабакулак“**

с. Марково, 2016 г.

I. РАЗСАДОПРОИЗВОДСТВО

Главно условие за осигуряването на висок добив и качествен тютюн е производството на ран, здрав и добре развит разсад с дължина на стъблото между корена и вегетационния връх 10-12 см и дебелина на стъблото 0,7 см.

Върху развитието на разсада голямо влияние оказва температурния режим през месеците март и април. Минималната температура, при която започва нарастването и развитието на разсада, е $10-11^{\circ}\text{C}$, а оптималната $20-25^{\circ}\text{C}$.

1. Избор и подготовка на мястото за тютюнев разсад

Площите за тютюнев разсад трябва да имат южно или югоизточно изложение, по възможност естествено защитени от основните ветрове. Ако това условие липсва, изгражда се ветрозащитна ограда. Почвата да бъде отцедлива, богата на хранителни вещества. Водата за поливане да е чиста от плевелни семена, вредни химикали и болесттворни патогени. Да не се отглежда тютюнев разсад на едно и също място повече от 3 до 5 години. Подготовката на почвата започва от предшестващата година с дълбока оран.

2. Подготовка на лехите

През есента се извършва грубо оформяне на лехите. Рано на пролет лехите се обработват с фреза за изравняване и разрохковане. Лехите да бъдат с ширина -1 м, дължина -10 м, височина – 10-12 см и ширина на пътеките между тях – 50-60 см. Непосредствено преди сейтбата при окончателното оформяне на лехите се извършва торене с 20 gr/m^2 амониева селитра, 40 gr/m^2 троен суперфосфат и 12 gr/m^2 калиев сулфат. Внесените торове се заравят на дълбочина 3-4 см. Подготвените лехи се валират преди сейтбата за легко уплътняване повърхността на почвата. За декар ориенталски тютюн, сортова група Кабакулак е необходим 25 m^2 разсад.

3. Сейтба на лехите

Сейтбата се извършва с рътени семена, посредством лейка с вода, снабдена с перфорирана пластмасова тръба. Посевната норма за 10 m^2 площ е 4-6 гр за Кабакулака.

За осигуряване на ритмичност при разсаждането на тютюна засяването на разсада е необходимо да стане на етапи: до 15 март – 30%, до 25 март – 50%, до 30 март – 20%

За торова покривка се използва добре угнил и пресят оборски тор, равномерно разпръснат върху тютюневите лехи с дебелина 0,8- 1 см.

4. Борба с плевелите

В тютюневите лехи за борба с плевелите се използва хербицида Девринол 4Ф в доза $2,5-3 \text{ ml/ } 10 \text{ m}^2$. Хербицида се внася след засяване на лехите и поставяне на торовата покривка с перфорирана тръба. След това се полива така, че да се навлажни почвата на 4-5 см дълбочина.

5. Покриване на лехите с полиетилен

На лехите се поставят двойни пластмасови дъги, като долните дъги са на 70 см една от друга, с височина 25-30 см от повърхността до билото на тунела. Горните дъги се поставят над полиетиленовата платно през една от долните и с 0,5 – 1 см по-ниско от тях. От двете дълги страни полиетилена се затиска пътно с почва.

6. Поливен режим

След сейтбата на семената лехите се поливат така, че до поникването на разсада да се поддържа оптимална влажност на почвата в повърхностния слой от 3 до 5 см, без да се допуска засъхване или преовлажняване. След поникването до кръстосването на разсада, в зависимост от времето, поливките се правят през ден- два с $3-4 \text{ l/m}^2$ вода. От кръстосването до фаза „вдигане на уши“ поливането е през 3-4 дни с по $4-5 \text{ l/m}^2$. След фаза „уши“ поливките се извършват при необходимост с по $5-6 \text{ l/m}^2$. За закаляване на

разсада една седмица преди скубането поливането се спира, а лехите се оставят на тунелно проветряване или открити.

7. Плевене

Извършва се щом плевелите станат за скубане. Преди плевенето лехите се поливат, за да не се скубят тютюневите растения, а след това се прави лека поливка за уплътняване на почвата и за измиване на пръстта от растенията.

При измиване на торовата покривка се извършва пресипка с добре угнил и пресят оборски тор, смесен с пясък. След това се полива за измиване на тютюневите растения и за премахване на тора от листата на разсада.

8. Топлинен режим

При температура в лехите около $32-35^{\circ}\text{C}$ се прави тунелно проветряване, ако температурата стане над 35°C , лехите се откриват напълно, затова всяка разсадодпроизводствена площ трябва да има термометър.

При поливане, подхранване и третиране с растително защитни препарати, лехите да се покриват след вдигане на росата от листата.

9. Подхранване на разсада

Първото подхранване на разсада се извършва в началото на фаза „кръстосване“ с $15\text{gr}/\text{m}^2$ амониева селитра. Второто подхранване се извършва след фаза „вдигане на уши“ с $20\text{ gr}/\text{m}^2$ амониева селитра. Третото подхранване се прави при необходимост. След всяко подхранване разсада се промива с двойно количество вода. Подхранването става задължително след плевене на разсада в хладните часове на деня.

10. Подготовка на разсада за разсаждане

Скубанета на готовия разсад от лехите и оранжериите се извършва на два по-рядко на три пъти.

За по-лесно изскубване на растенията с повече почвени частици, необходими за запазване на кореновата система, вечерта преди деня на скубането лехите се поливат обилно. Растенията се скубят селективно, а не по-много заедно. Най-напред се проскубват най-едрите растения. Наскубаният разсад се подрежда в касети пътно в правилни редици с корените на вътре, а листата са обърнати към стените. Неизразходвания през деня разсад се изважда от касетите, пренася се и се затрапява в почвата.

II. ОТГЛЕЖДАНЕ НА ТЮТЮНА НА ПОЛЕТО

1. Избор на площи

Подходящи за ориенталския тютюн са леките, топли и водопропускливи почви с хумус до 25% и съдържание на общ азот под 0,15%.

2. Обработка на почвата

Основната обработка на почвата се състои в есенна дълбока оран на дълбочина 30-35 см. През пролетта се извършват 2-3 култивации на дълбочина 12-15 см. Предпосадъчната обработка се прави 4-6 дни преди разсаждането на дълбочина 8-10 см напречно на посоката на разсаждане. Почвената повърхност трябва да се доведе до градинско състояние - чиста от плевели, коренища, растителни отпадъци и буци, което ще позволи разсаждането и вегетационните обработки да се извършат висококачествено.

3. Торене

Площите за ориенталски тютюн се торят само с фосфорни торове (6-8 kg/da, активно вещество), внесени при първата пролетна обработка. При торене с калий задължително условие е да не се използва калиев хлорид, а калиев сулфат или калиева селитра.

4. Разсаждане

Разсаждането се извършва с разсадопосадъчна машина на разстояние 50/15 см с оглед да се осигурят 13000 растения /декар. Разсаждането започва, когато почвата се затопли до 10-12°C на дълбочина 10 см. За Северна България оптималния срок за разсаждане е от 5 до 30 май.

Първото окопаване се извършва 8-10 дни след разсаждането, второто- след 12-15 дни, и третото -10-12 дни след второто окопаване. При второто и следващото окопаване задължително се извършва загърляне на растенията.

При силно заплевеляване се използват хербициди. Добри резултати дава третирането с хербицида Стомп в доза 0,400-0,500 l/da, който се внася с инкорпориране 10 дни преди разсаждането, а без инкорпориране 1-2 дни преди разсаждане.

5. Напояване

В района на Северна България ориенталският тютюн от сортова група Кабакулак се отглежда при неполивни условия.

Изготвил:
(доц. д-р М. Мутафчиева)